

Respons

Etiopia: Fengselet Jail Ogaden

- Fengselets beliggenhet
- Beskrivelse av fengselet
- Om fangebefolkningen
- Fengselets ledelse
- Rømningsmuligheter

Innledning

Responsen besvarer konkrete spørsmål som er stilt om fengselet Jail Ogaden i Jijiga i Region 5¹ i Etiopia.

Informasjonen som presenteres, er i hovedsak innhentet fra en lokal kilde under en reise til Etiopia i november 2014, hvor et besøk til Jijiga også inngikk. Kilden representerer en lokal organisasjon. Landinfo anser kilden for å være både pålitelig og å ha gode kunnskaper om fengselet. Av hensyn til sitt videre arbeid og egen sikkerhet ønsket kilden å være anonym.

Fengselets beliggenhet

Byggingen av Jail Ogaden startet i 2000, og ble tatt i bruk i 2002 (Karamarda 2014).

Ved hjelp av nettstedet Wikimapia som formidler satellittbilder med høy oppløsning, har Landinfo sett at fengselet ligger vel tre kilometer i nordøstlig retning fra sentrum i regionhovedstaden Jijiga. Det er spredt bebyggelse rundt fengselet. Den viktigste adkomstveien til fengselet kommer sørfra langs muren mot øst, og den er ikke asfaltert. Ca. en kilometer i østlig retning fra fengselet, ligger Jijiga University (Wikimapia).

¹ Region 5 er en av statene i den etiopiske føderasjonen. Regionen går også under betegnelsene Somalia-regionen eller Ogaden. I denne redegjørelsen brukes betegnelsen Region 5.

Beskrivelse av fengselet

Karamarda Group har publisert en skisse av fengselets grunnstruktur som viser en rektangulær form (Karamarda 2014). Den er imidlertid noe misvisende. Ved hjelp av nettstedet Wikimapia har Landinfo funnet at grunnstrukturen for den ytre muren i virkeligheten er tilnærmet kvadratisk med målene ca. 130 x 140 m (Wikimapia).

En lokal kilde har opplyst at den ytre muren er bygd i grå murstein og har piggråd på toppen.

Hovedinngangen til fengselet er omtrent midt på muren som vender mot nord.

Ved hjelp av nettstedet Wikimapia har Landinfo observert at fengselet også har en indre mur, som deler anstalten i en indre og ytre sone, og at den indre sonen har en rektangulær form. Mot sør er avstanden mellom indre og ytre mur ca. 30 m. Avstanden mellom de to murene i retning øst og vest er ca. 15 m. Mot nord trer ikke den indre muren fram slik som resten av muren da det ligger en rekke bygninger opp mot den indre muren på nordsiden. Men der den er synlig, og hvor porten til indre sone befinner seg, er avstanden til ytre mur ca. 40 m (Wikimapia).

Alle bygningene, både i indre og ytre sone, har bare en etasje, ifølge den lokale kilden. Fengselet har 22 celler eller avdelinger hvor opptil flere hundre innsatte sitter sammen. På spørsmål om det finnes underjordiske rom i anlegget, opplyste den samme kilden at han ikke visste det sikkert, men han trodde at det ikke finnes slike rom.

På innsiden av ytre mur som vender mot vest, er det stilt opp store bilder av tidligere statsminister i Etiopia, Meles, og dagens president i Region 5, Abdi Mohamed Omar.

Nåværende leder av fengselet heter Nur Abdi, som også tilhører Liyu Police².

Om fangebefolkningen

Den lokale kilden opplyste at det sitter vel 10 000 fanger i fengselet og at ca 3 000 av dem er kvinner.³

De kvinnelige innsatte sitter i to av de 22 avdelingene, og begge avdelingene befinner seg i ytre sone.

Fangene sitter innelåst det meste av dagen og har bare i liten grad anledning til å være utendørs⁴.

To avdelinger har strengere regime enn andre. De har numrene 8 og 3 og befinner seg mot sør i indre sone. I disse avdelingene sitter blant annet personer som blir ilagt disiplinærstraff i fengselet.

Blant de innsatte er tidligere ledere av fengselet. Det vil si Abdi Bede Osman, som ble avsatt i 2012, Jamal Dheere som var leder fram til mai 2013 og Aynasane Sheikh Mohamed som etterfulgte Jamal Dheere. Disse sitter fengslet sammen med andre prominente fanger i egne hus i de to hjørnene mot nord i ytre sone. Over husene der de sitter, er det plattformer for vaktposter. Slike vaktposter er det i alle hjørnene på ytre mur.

² Se egen respons fra Landinfo om Liyu Police.

³ Tallene som oppgis for antall innsatte er usikre. Andre kilder oppgir mellom 3 000 og 13 000. Det har ikke lyktes Landinfo å få informasjon om dette spørsmålet som vi anser sikker.

⁴ Det var ikke mulig å få noen nærmere presisering på dette punktet av den lokale kilden.

De fleste som dør under oppholdet i fengselet, blir gravlagt av familie utenfor fengselet. Men de som av ulike grunner ikke blir brakt ut, blir gravlagt innenfor fengselets murer. Det skjer ved den nordlige delen av den ytre muren som vender mot vest.

Fengselets ledelse

Nåværende leder av fengselet heter Nur Abdi, også kalt Ilka'ase. Han er også en del av Liyu Police (lokal kilde, samtale november 2014).

Rømningsmuligheter

For noen år siden, som vil si før Liyu Police tok kontroll over fengselet, hendte det at innsatte greide å rømme fra fengselet. De Liyu Police overtok i 2009 ble den ytre muren bygd høyere og det ble lagt piggtråd på toppen av muren. Det regnes derfor nå som svært vanskelig, for ikke å si umulig, å rømme fra fengselet. Skal man i dag komme seg ut på annen måte enn ved regulær løslatelse, må man betale bestikkelser (lokal kilde, samtale november 2014).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Karamarda Group (2014). *Jail Ogaden and the Flawed Judicial System of the Somali Region in Ethiopia*. Tilgjengelig fra http://cdn.wardheernews.com/wp-content/uploads/2014/05/Jail-Ogaden-and-the-flawed-judicial-system_Karamarda.pdf [lastet ned 23. januar 2015]
- Wikimapia [Jigjiga]. Tilgjengelig fra <http://wikimapia.org/#lang=en&lat=9.350729&lon=42.800803&z=16&m=b&search=jigjiga> [lastet ned 23. januar]

Muntlige kilder

- Lokal organisasjon, ved leder. Samtale i Etiopia, november 2014.

Respons **Etiopia: Fengselet Jail Ogaden**

© Landinfo 2015

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.